

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О ТРОШКОВИМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

ПРИЈЕ ПОПУЊАВАЊА ОБРАСЦА ПРОЧИТАЈТЕ СМИЈЕРНИЦЕ И УПУТСТВО

4 1 1 0 1
шифра стат. активности

ПОДАЦИ О ЈЕДИНИЦИ ЗА КОЈУ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЈЕШТАЈ
(пословни субјект, пословна јединица у саставу)

1) Назив (фирма) _____

(пословна јединица уписује пословни субјект у чијем је саставу и свој назив)

2) Матични број _____

Редни број јединице у саставу _____

3) Општина/град _____ Мјесто _____

Улица и број _____ Телефон _____

e-mail _____

4) Дјелатност _____

5) Број запослених, укупно (стање 31.12.2023.) _____

Број запослених на пословима заштите животне средине _____

ПОПУЊАВА СТАТИСТИКА

Редни број из адресара

Поштовани,

Сврха Годишњег извјештаја о трошковима заштите животне средине је прикупљање података о инвестицијама и текућим трошковима за заштиту животне средине и приходима од обављања активности којима се смањује штетан утицај пословања пословног субјекта на животну средину. У извјештају треба приказати трошкове чији је **примарни циљ заштита животне средине**, при чему се трошкови који се односе на коришћење природних ресурса не узимају у обзир. Такође, трошкове чији је примарни циљ задовољење техничких, здравствених или захтјева заштите на раду не треба приказивати у извјештају, чак и када је крајњи ефекат таквих трошкова повољан по животну средину.

Сви пословни субјекти, без обзира да ли су у 2023. години инвестирали у заштиту животне средине, треба **у Табели 2.2 да прикажу издатке за услугу одвоза отпада и одводње отпадних вода** (уколико користе услуге јавног одвоза отпада и имају прикључак на јавну канализацију). Уколико за наведене области не достављате податке, обавезно наведите образложење за недостављање података.

Вриједност трошкова треба приказати **у КМ**. Уколико не располагете прецизним подацима, молимо да извршите процјене.

Упитник ТР-ЖС попуњава се у три примјерка, од којих два овјерена примјерка достављате Подручној јединици Републичког завода за статистику, најкасније до **31. марта 2024.** године. Како бисте се брзо и једноставно упознали са начином попуњавања упитника, у саставу упутства достављамо смијернице (дијаграм) за попуњавање обрасца. Молимо да се приликом попуњавања упитника придржавате напомена датих у обрасцу и приложеном упутству. Обавеза подношења извјештаја заснива се на члану 8. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). У случају непридржавања датог рока или недостављања извјештаја, поступамо у складу са члановима 30. и 31. истог Закона.

Сви достављени подаци биће коришћени искључиво у статистичке сврхе и неће бити објављивани као појединачни.

За додатне информације обратите се на број телефона Подручне јединице (видјети приложени допис) или на 051/332-770.

Табела 1.1 Инвестиције у уклањање загађења (на крају производног процеса)¹⁾, у КМ

Област животне средине	Кратак опис инвестиције	Износ према извору финансирања, у КМ				
		Властита финансијска средства	Финансијски кредит	Удружена средства (домаћих и страних инвеститора)	Средства из фондова и буџета	Остали извори
		а	б	в	г	д
1	Заштита ваздуха					
2	Управљање отпадним водама					
3	Управљање отпадом					
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода					
5	Смањење буке и вибрација					
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа					
7	Остале области животне средине					
8	Укупно (1+2+...+7)					

¹⁾ **Инвестиције у мјере/процес/опрему којом се уклања или смањује већ настало загађење. Примјери:** инвестиције у разне врсте филтера, центрифуга, опрему за термичко и каталитичко спаљивање гасова, мјерну опрему, постројење за третман отпадних вода, таложне базене, збрињавање муља, опрему за управљање отпадом (пресе, дробилице, контејнери и др.), уградњу подземних резервоара за заштиту тла и подземних вода, у материјале и мјере за смањење буке (затварање производних система, звучна изолација, преграде против буке), санацију пејзажа на мјестима гдје су били рудници, каменоломи и друго. Видјети детаљније у упутству.

Табела 1.2 Инвестиције у спречавање загађења (у интегрисане технологије)²⁾, у КМ

Област животне средине	Кратак опис инвестиције	Износ према извору финансирања, у КМ				
		Властита финансијска средства	Финансијски кредит	Удружена средства (домаћих и страних инвеститора)	Средства из фондова и буџета	Остали извори
		а	б	в	г	д
1	Заштита ваздуха					
2	Управљање отпадним водама					
3	Управљање отпадом					
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода					
5	Смањење буке и вибрација					
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа					
7	Остале области животне средине					
8	Укупно (1+2+...+7)					

²⁾ **Инвестиције у мјере/процес/опрему којом се спречава или смањује настанак загађења током производног процеса, прије него што загађење настане. Примјери:** инвестиције у систем рецикулације процесних гасова, у мјере преласка на сировине мање штетне по животну средину (ваздух, воду, земљу), затворене раскладне системе и системе рецикулације воде, опрему којом се смањује испуштање отпадних вода, процес/опрему којом се смањује коришћење сировина у циљу смањења количине отпада, у резервоаре са двоструким зидовима (за заштиту тла и подземних вода), у машине које производе мању буку, у мјере за спречавање настанка штете по природу и пејзаж и друго. Видјети детаљније у упутству.

Табела 2.1 Интерни текући трошкови заштите животне средине³⁾

Област животне средине		Издаци за рад и одржавање средстава за рад (укљ. трошак за гориво, енергију, репроматеријале и др.)	Бруто плате запослених на пословима заштите животне средине	Издаци за управљање, информисање и образовање и други издаци за заштиту животне средине	Опис других издатака наведених у колони „В“
		а	б	в	
1	Заштита ваздуха				
2	Управљање отпадним водама				
3	Управљање отпадом				
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода				
5	Смањење буке и вибрација				
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа				
7	Остале области животне средине				
8	Укупно (1+2+...+7)				

³⁾ **Издаци који настају коришћењем унутрашњих ресурса (средстава, радне снаге и др.) за обављање активности заштите животне средине.** Издатке које није могуће навести у колонама „а“ и „б“ треба навести у колони „в“ уз обавезан опис издатка у колони „г“. **Примјери интерних текућих трошкова:** трошкови самосталне анализе и контроле емисије гасова у ваздух, узорковања и пречишћавања отпадних вода, трошкови самосталног превоза и збрињавања отпада, трошкови успостављања система управљања животном средином и друго. **НАПОМЕНА:** плаћање другим субјектима за услугу заштиту животне средине представља екстерни текући трошак и приказује се у Табели 2.2. Видјети детаљније у упутству.

Табела 2.2 Екстерни текући трошкови заштите животне средине⁴⁾, у КМ

Област животне средине		Издаци за услугу уклањања загађења (нпр. плаћање јавне канализације, одвоза и збрињавања отпада и др.)	Издаци за услугу надзора, мониторинг	Издаци за остале услуге заштите животне средине	Опис издатака наведених у колони „В“
		а	б	в	
1	Заштита ваздуха				
2	Управљање отпадним водама - искључена накнада за „Воде Српске“				
3	Управљање отпадом – искључена накнада за стављање амбал. на тржиште				
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода				
5	Смањење буке и вибрација - искључена заштита на раду				
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа				
7	Остале области животне средине				
8	Укупно (1+2+...+7)				

⁴⁾ **Плаћање другим пословним субјектима за услугу заштите животне средине. Примјери екстерних текућих трошкова:** плаћање услуге мјерења емисије гасова у ваздух (колона б, ред 1), плаћање јавне канализације (колона а, ред 2), плаћање услуге одвоза и збрињавања отпада (колона а, ред 3), плаћање услуге деконтаминације земљишта или подземних вода, трошкови стицања и одржавања сертификације, трошкови стицања ISO стандарда и друго. **Искључено је плаћање пореза и казни.** Видјети детаљније у упутству.

Табела 3. Приходи/уштеде од активности повезаних са заштитом животне средине⁵⁾, у КМ

Област животне средине		Приход од пружања услуга заштите жив.средине	Приход од продаје производа насталих при обављању активности заштите жив.средине	Уштеде остварене употребом нуспроизвода који су резултат активности заштите жив.средине	Кратак коментар или опис прихода/уштеде
		а	б	в	
1	Заштита ваздуха				
2	Управљање отпадним водама				
3	Управљање отпадом				
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода				
5	Смањење буке и вибрација				
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа				
7	Остале области животне средине				
8	Укупно (1+2+...+7)				

⁵⁾**Примјери:** приходи од управљања јавном канализацијом (отпадне воде), приход од пружања услуге одвоза отпада, приход од продаје отпадног материјала насталог при обављању активности заштите животне средине, приход од продаје електричне енергије настале у процесу отплињавања гаса на депонији, процјена уштеде од обављања активности заштите животне средине. Видјети детаљније у упутству.

НАПОМЕНА:

Молимо да коментаре и сугестије наведете у простору за напомене, како би допринијели што бољем квалитету извјештаја.

Молимо да наведете вријеме утрошено за попуњавање образаца:

	и	
часова		минута

Лице које је попунило образац

(М.П.)

Руководилац

(пуно име и презиме)

Број телефона лица које је попунило образац

Датум _____